

Panama poziva Hrvatsku da pristupi protokolu uz Ugovor o neutralnosti Panamskog kanala, plovnog puta kojim prolazi 5 posto svjetske pomorske trgovine, priopćilo je ministarstvo vanjskih poslova te srednjoameričke države.

Američki predsjednik Donald Trump je 2025. izrazio zabrinutost zbog kineskog utjecaja oko kanala, koji povezuje Atlantski i Tihi Ocean, te doveo u pitanje način na koji se njime upravlja. Panama je, s druge strane, inzistirala na svojem suverenitetu i odbacila potrebu za promjenom postojećeg pravnog okvira.

Hrvatski predsjednik Zoran Milanović primio je 6. listopada vjerodajnice panamskog veleposlanika Javiera Enriquea Caraballa Salazara, a na sastanku u Zagrebu sudjelovali su i Milanovićev savjetnik za vanjsku i europsku politiku Neven Pelicarić te pomoćnik savjetnika Ivan Mutavdžić.

"U okviru sastanka veleposlanik Caraballo istaknuo je važnost toga da Hrvatska razmotri pristupanje Ugovoru o trajnoj neutralnosti Panamskog kanala, kao ključnom čimbeniku stabilnosti međunarodne trgovine i slobode plovidbe", izvijestilo je ministarstvo Paname na svojoj internetskoj stranici.

Ugovor o trajnoj neutralnosti i funkcioniranju Panamskog kanala međunarodni je sporazum koji su Panama i SAD potpisale 1977. godine, čime je Washington postupno prepustio Panami suverenitet nad kanalom kojim je upravljao, a koji se nalazi na teritoriju Paname.

Sporazum jamči da kanal ostane trajno neutralan i otvoren za brodove svih država, bez diskriminacije u pogledu uvjeta i naknada za prolazak.

Panamski kanal je dodatno dobio na važnosti nakon zatvaranja Hormuškog tjesnaca, kojim se odvija trgovina naftom, uslijed napada SAD-a na Iran.

U Ciudad de Panami, glavnom gradu države s 4 milijuna stanovnika, nekoliko je stanovnika reklo Hini u ožujku da se ne osjećaju ugodno s obzirom na geopolitičku situaciju.

"Sreća da je Trump zauzet drugim državama u svijetu", rekla je konobarica u restoranu na autobusnom kolodvoru, nakon američke intervencije u obližnjoj Venezueli i otmice predsjednika Nicolasa Madura. Dodala je da Panama nema vlastitu vojsku pa bi ju SAD lakoćom zauzeo ako poželi preuzeti Panamski kanal.

Države mogu pristupiti posebnom protokolu uz Ugovor o trajnoj neutralnosti Panamskog kanala, kojim prihvaćaju obvezu poštovanja neutralnosti kanala u miru i ratu. Protokol je otvoren za pristupanje svim državama svijeta, a Panama je pozvala Hrvatsku na pristupanje uslijed svoje šire diplomatske inicijative.

"Ne komentiramo sadržaj razgovora s predaje vjerodajnica", odgovoreno je Hini iz Milanovićevog ureda.

Hrvatsko ministarstvo vanjskih poslova odgovorilo je da i "dalje razmatra mogućnost pristupanja Protokolu u konzultacijama sa svim relevantnim dionicima". "Konačna odluka o prijedlogu

panamske strane još nije donesena", napisalo je hrvatsko ministarstvo u e-mailu.

Dodalo je da je u kontekstu aktualnih geopolitičkih okolnosti i rastuće važnosti strateških pomorskih pravaca, Panama tijekom 2025. i 2026. intenzivirala diplomatske aktivnosti s ciljem osiguravanja što šire međunarodne potpore neutralnosti Panamskog kanala, pa je sa prijedlogom pridruživanja Protokolu Sporazuma o trajnoj neutralnosti i upravljanju Panamskim kanalom pristupila i nizu država članica EU-a.

"Hrvatska pridaje veliku važnost poštovanju međunarodnog prava, osobito prava mora te slobode i sigurnosti plovidbe. Podržavamo načela na kojima se temelji panamska inicijativa, osobito u kontekstu očuvanja stabilnosti međunarodnih pomorskih pravaca i nesmetanog odvijanja globalne trgovine", navelo je hrvatsko ministarstvo.

"No istovremeno, Hrvatska pristupanju novim međunarodnopravnim instrumentima pristupa pažljivo, vodeći računa o već preuzetim međunarodnim obvezama, raspoloživim kapacitetima te vanjskopolitičkim prioritetima, koji su prvenstveno usmjereni na Europu i njezino neposredno susjedstvo", dodalo je.

Veleposlanik Caraballo je prenio predsjedniku Milanoviću pozdrave panamskog predsjednika Joséa Raúla Mulina, kao i njegove najbolje želje za prosperitet i blagostanje Hrvatske.

"U sklopu svojeg programa veleposlanik Caraballo sastao se s Nevenom Pelicarićem, savjetnikom hrvatskog predsjednika. Tijekom susreta obje su strane izrazile spremnost za produbljivanje političkog dijaloga te nastavak promicanja mogućnosti za trgovinsku razmjenu, ulaganja i suradnju u područjima od zajedničkog interesa", izvijestilo je ministarstvo Paname.

Razgovaralo se i o interesu Ureda hrvatskog predsjednika za nastavak priprema za budući službeni posjet Panami, s ciljem daljnjeg jačanja bilateralnih odnosa i produbljivanja dijaloga na visokoj razini između dviju zemalja.

Veleposlanik je također uputio poziv hrvatskoj vladi da sudjeluje na Gospodarskom forumu Latinske Amerike i Kariba 2027., koji će u siječnju organizirati Razvojna banka Latinske Amerike i Kariba (CAF). (Hina)

Panama traži od Hrvatske podršku neutralnosti Panamskog kanala

Kategorija: SVIJETAžurirano: Subota, 17 Listopad 2026 14:13

Objavljeno: Subota, 17 Listopad 2026 14:13

